

Ustekinumab (Stelara®)

Uw behandelend arts heeft met u gesproken over het gebruik van ustekinumab (Stelara®). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn. Ook leest u hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Het is echter géén vervanging van de bijsluiter. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelend arts of IBD-verpleegkundige terecht.

Algemeen

Tot nu toe is de oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekte voor kunnen doen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen. Als u deze medicijnen afbouwt of stopt dan kunnen de klachten weer terugkomen.

Werking

Uw behandelend arts schrijft ustekinumab voor wanneer andere medicijnen niet of onvoldoende hebben geholpen. Ustekinumab blokkeert in het lichaam de ontstekingsstoffen IL 12 en IL 23 waardoor de klachten, zoals diarree en buikpijn, afnemen.

Effect

Het is niet precies te zeggen wanneer de ustekinumab aanslaat, dit verschilt namelijk per patiënt. Het eerste effect kan rond 3-8 weken merkbaar zijn. Als er na 20 weken geen effect is, dan kan de arts besluiten om met de behandeling te stoppen.

Vorbereiding start ustekinumab

Voordat u start met dit ustekinumab is het belangrijk slimerende infecties uit te sluiten, zoals tuberculose en hepatitis. Het gebruik van ustekinumab kan er namelijk toe leiden dat de infectie actief wordt. Je kunt tuberculose en hepatitis meedragen zonder dat je hiervan klachten hebt. Bij alle patiënten wordt voor de start met ustekinumab gekeken of er een vroegere besmetting met tuberculose heeft plaats gevonden. Dit wordt gedaan met een huidtest (Mantoux-test), bloedafname (IGRA) en een röntgenfoto van de longen. Een eventuele besmetting met hepatitis wordt getest via een bloedafname.

Gebruik ustekinumab

De eerste dosis vindt plaats per infuus en is afhankelijk van gewicht. U krijgt respectievelijk 260 mg, 390 mg of 420 mg toegediend.

De dosering daarna is 90 mg per onderhuidse injectie, elke 8 of 12 weken. Uw arts zal bepalen wanneer bij u de volgende dosis moet worden toegediend.

Vaak kunt u het injecteren zelf aanleren en thuis toedienen. U leert dan van de IBD-verpleegkundige hoe u dit moet doen. Vaccinaties (inenting)

Meld altijd aan de arts dat u ustekinumab gebruikt. Ustekinumab kan mogelijk de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten. Vaccinaties met een verzwakte levende vaccin, zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts of BCG moeten vermeden worden tijdens het gebruik. Als een van deze vaccinaties toch nodig is, praat hierover dan eerst met uw arts of de IBD-verpleegkundige.

Voor vaccinatieadvies kan u verwezen worden naar het Tropencentrum.

Grieprik

U komt in aanmerking voor de (gratis) grieprik, omdat u een iets verminderde afweer tegen infecties heeft. Hiervoor kunt u bij uw huisarts terecht. De grieprik beschermt u niet tegen alle griepsoorten die er zijn.

Bijwerkingen

Meest genoemde bijwerkingen: roodheid op de injectieplaats. Infecties van de bovenste luchtwegen, infecties van het gebit. Duizeligheid, hoofdpijn, keelpijn, vermoeidheid. Spierpijn, rugpijn, gewrichtspijn. Misselijkheid, diarree. Jeuk.

Soms: Overige reacties/uitslag op de injectieplaats. Cellulitis, herpes zoster. Neusverstopping. Pustulaire psoriasis. Aangezichtsverlamming. Depressieve klachten.

Zelden: ernstige overgevoelighedsreacties

Gevoeligheid voor latex

De beschermdop over de naald van de voorgevulde spuit is vervaardigd van droog natuurrubber (een latexderivaat), dat allergische reacties kan veroorzaken bij personen die gevoelig zijn voor latex.

Vertel uw arts als u eerder een allergische reactie tegen latex of na een Stelara- injectie heeft gehad.

Contact opnemen

Informeer uw arts of IBD-verpleegkundige als u verschijnselen ontwikkelt van een allergische reactie (overgevoeligheid) tijdens uw behandeling met ustekinumab.

Vertel het aan uw arts of IBD-verpleegkundige als u verschijnselen van een infectie heeft. Tot de verschijnselen van een infectie behoren koorts, hoest, kortademigheid, griepachtige verschijnselen, of een branderig gevoel bij het plassen.

Controles

Voor een veilig verloop van uw behandeling is het noodzakelijk dat u zich houdt aan de poliklinische afspraken die met u worden gemaakt. Ook is het noodzakelijk om regelmatig bloed- en ontlastingsonderzoek te laten doen. Deze controles zijn nodig om het effect van de behandeling met ustekinumab te kunnen volgen.

De IBD-verpleegkundige zal u begeleiden bij het starten met de ustekinumab. Dit zal zij doen aan de hand van het volgende schema:

Voordat u start:

- Wordt bloed afgenomen om uit te sluiten dat u hepatitis B en hepatitis C heeft.
- Wordt een longfoto gemaakt en een mantouxprik gezet, om uit te sluiten dat u tuberculose heeft.
- Wordt ontlasting op ontstekingsiwit (calprotectine) onderzocht.

Nadat u bent gestart met ustekinumab:

- 6 weken na start bloedafname en ontlastingsonderzoek
- 8 weken na start afspraak bij de verpleegkundige voor de eerste injectie
- 14 weken na start bloedafname en ontlastingsonderzoek

Indien nodig, kan er van dit schema worden afgeweken.

Daarna wordt er een afspraak bij de arts gepland om af te spreken of de injecties iedere 8 of iedere 12 weken nodig zijn. Ook vraagt de arts een coloscopie aan om het effect van ustekinumab te controleren ongeveer 6 maanden na start.

Interacties met andere geneesmiddelen

Er zijn geen interacties bekend.

Zwangerschap en Borstvoeding

Er is weinig bekend over zwangerschap en ustekinumab. Overleg als u een zwangerschapswens heeft met uw behandelend arts en/of IBD-verpleegkundig(e) specialist over uw medicatie.

Extra aandachtspunten

Operaties of tandheelkundige ingrepen

Vertel het uw arts als u een operatie of tandheelkundige ingreep moet ondergaan. Vertel het uw chirurg of tandarts die de ingreep uitvoert dat u een behandeling met ustekinumab ondergaat.

Hoe bewaren?

- Ustekinumab dient volgens voorschrift en buiten bereik van kinderen te worden bewaard
- Bewaar in een koelkast bij een temperatuur van 2-8 °C en niet in de vriezer
- Bewaar ustekinumab in zijn oorspronkelijke buitenverpakking ter bescherming tegen licht
- Ustekinumab mag na een éénmalig verblijf van 4 uur buiten de koelkast nog teruggezet worden in de koelkast.
- U mag de voorgevulde spuit met ustekinumab niet schudden.

Tot slot

- Heeft u lichamelijke klachten, neem dan contact op met uw IBD-verpleegkundige. De IBD-verpleegkundige kan zo nodig overleggen met uw behandelend arts.

- Zijn uw problemen of vragen niet dringend, overleg deze dan met uw behandelend arts tijdens uw bezoek aan de polikliniek.
- Wilt u eerder uw behandelend arts spreken, maak dan een afspraak via de polikliniek Maag- Darm en Leverziekten voor een kort telefonisch overleg. De secretaresse vertelt u dan wanneer u door uw behandelend arts wordt terug gebeld.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de IBD-verpleegkundige.

Voor afspraken neemt u contact op met de polikliniek maag-, darm en leverziekten.

Polikliniek Maag-Darm-Lever AMC

Tel: 020-5664301 (op werkdagen 8:30-12:00/13:00-16:00)

Fax: 020-5669597

Email: mdl@amc.nl

IBD-verpleegkundige

Telefoonnummer: 020-56 66690

Email: IBD-verpleegkundige@amc.nl

Spoedeisende Hulp (buiten kantoortijden en in het weekend).

Telefoonnummer: 020-56 63333

Tropencentrum

Telefoonnummer: 020-56 63800

Poliklinische Apotheek AMC

Telefoonnummer 020-566 3508

NB. Vermeld altijd uw patiëntnummer of uw achternaam en geboortedatum.

Noteer hier uw vragen:

Afdeling Maag-, Darm- en Leverziekten / Patiëntenvoorlichting